

Vi have havt Forslag mange Gange her i Thinget om Etablering af nye Stationer, og adskillige Gange af Stationer, som for mig have stået som meget kostbare i Forhold til det Udbytte, der vil naaes ved dem, og som jeg i og for sig havde været tilbøielig til at sige Nei til, naar jeg overhovedet havde havt den Mening, at min Modstand i saa Henseende kunde bethyde Noget. Den næste Forordning gjælder mange Tog. Den Eine vil have dem paa den Tid, den Anden paa den Tid, og Resultatet af alle disse Krav bliver Etableringen af ikke saa faa flere Tog end dem, der i og for sig kunde siges at være nødvendige. Saa opstilles den Forordning, som den ærede Minister omtalte i Gaar, at Værerne besørjes saa billigt som muligt og uden Ophold, og saa hurtigt som muligt bringes til Bestemmelsesstedet. Endelig er der en Forordning, der stærkt gjør sig gjældende, som ogsaa blev omtalt i Gaar, det er lave Tager, med alle de Combinationer, som der kan gjøre sig gjældende, og som jeg ikke skal indlade mig videre paa. Lige overfor alle disse Krav fra Publikums Side er der ganske vist, som jeg nævnte, en stor Forskjel paa den private Drift og Statsdriften. Den private Drift er stærk, den modstaar disse Krav med stor Styrke, og de fremtræde ikke lige overfor den paa samme Maade som til Statsdriften, fordi Folk i Forveien vide, at de blive afviste, og fordi de i Forveien respekterer Nei'et, naar det kommer fra den Private, men ikke naar det kommer fra Staten, Skatteyderne, os selv, der betaler. Og medens man nok har Diet aabent for, at der maa drages en stærk Grændse her, saa snart der er Tale om Krav, der komme fra anden Side, som ikke interesserer Vedkommende, saa er det saaledes, at naar de komme fra den Side, som interesserer En, saa sløves Diet for det Ubertttigede deri. Naar vi altsaa spørge: Hvorledes har Forholdet stillet sig i saa Henseende, og hvad skulle vi nu sige med Hensyn til den Udvikling, som har fundet Sted, og som maatte kunne tænkes at vedblive — og i det Mindste har jeg forstaaet det her foreliggende Lovforslag paa den Maade, at det væsentlig hviler paa den Plan, som har været fulgt hidtil for Statsbanedriften her i Landet — saa vil jeg dertil sige, at det er godt, at vi have faaet denne økonomiske Betragtning af det ringe Udbytte frem; thi jeg tror, at vi trænge til det; jeg tror, vi ere komne for dybt ind paa dette at give efter og at flyde de finansielle

Krav helt til Side. Den ærede Minister udtalte i Gaar, at tidligere havde en Del sagt: Vi skulle have 2 pCt. eller mellem 2 og 3 pCt. af vore Jernbaner, og saaledes kan man vilkaarlig — sagde den ærede Minister — opstille et eller andet Tal. Ja, det skal jeg gjerne indrømme ham; men jeg maa dog sige, at naar man har opstillet saadanne Tal, som jeg her nævnde, 2 pCt. eller mellem 2 og 3 pCt., som det Udbytte, man vil have af Jernbanedriften, saa er det i og for sig ikke aldeles vilkaarligt. Sagen er nemlig den, at man vel maa indrømme, at Jernbanerne have deres Betydning ganske i sin Almindelighed for alle Statsborgere og saaledes ogsaa for de Statsborgere, der egentlig ikke eller kun ganske undtagelsesvis benytte Jernveie. Det kan altsaa være i sin Orden, at disse gennem Besætningen og altsaa gennem Statskassen ogsaa hde deres Bidrag. Men paa den anden Side maa det dog siges, at de, der ganske særlig benytte Jernbanerne og have Brug for dem, dog ogsaa i en særlig Grad bør betale dem. Derfor kan man sige med Rette at det gjælder om at finde en vis Middelvei; men det gjælder ogsaa om ikke alene rent finantseelt, men ogsaa lige overfor Borgerne som Skatteydere at opstille Noget, som saa at sige kan give de Krav, der i saa Henseende komme frem, hver sit. Jeg tror, naar jeg skal være oprigtig, at dette, at man har krævet, at Jernbanerne skulde give et ret taaleligt Udbytte uden dog at forlange, at de skulde give et fuldt Udbytte, er det rette Princip, ikke alene finantseelt taget, men ogsaa fra Statsborgernes Synspunkt. Men naar man mener dette, saa har det ganske sikkert ogsaa sin Betydning, at man klarer sig, hvorledes man skal forholde sig med Hensyn til de forskellige Krav, der kunne komme frem fra Publikums Side, paa en saadan Maade, at man dog nogenlunde efter visse Principper kan sige Ja og sige Nei. For at det kan ske ved Behandlingen af dette Forslag, tror jeg, det er ønskeligt, om der fremskaffes visse Oplysninger for det eventuelle Udvalg, og i den Henseende vil jeg tillade mig at henvende mig til den ærede Indenrigsminister og bede ham om, om han ikke i saa Henseende vil tænke paa, om det ikke kunde være naturligt, at visse Oplysninger kom Udvalget i Hænde. Det Første, jeg i saa Henseende kunde ønske, omtalte han selv i Gaar, det var nemlig Spørgsmaalet om, hvorledes de forskellige Strækninger betale sig. Det er klart, at der er visse Strækninger, som saa at sige levere hele Overskudet; der er andre Strækninger, som dække sig, og endelig er der